

Club100-resa till Bhutan, oktober 2014

I början av 2013 fick jag idén att ordna en klubbresa till Bhutan. Efter lite rekande och offertinsamlande valde jag så ut en resebyrå i Katmandu som anförtroddes att sy ihop ett veckolångt program åt oss. Responsen blev god från Club100 och vi blev i slutändan hela 19 personer, såväl medlemmar och aspiranter som significant others.

Vi samlades i Katmandu i Nepal där vi kvällen före avfärd till Bhutan hade briefing efter vilken resebyrån bjöd oss på välkomstmiddag på Bhojan Griha, en restaurang inrymd i ett traditionellt hus i vilken det bjöds utsökta nepalesiska rätter. Vi fick oss där också lite nepalesisk sång och dans till livs samt naturligtvis även lokal öl och dito eldvatten.

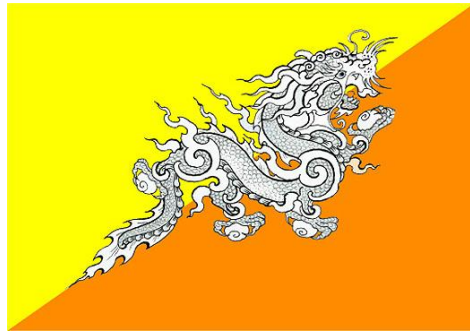
Nästa morgon tog vi oss ut till flygplatsen för en kort flight med det bhutanesiska flygbolaget Druk Air från Katmandu till Paro där Bhutans enda internationella flygplats ligger. På vägen fick vi som satt på vänster sida fina vyer över Mount Everest och ytterligare några åttatusenmeterstoppar som bröt igenom molntäcket. Inflygningen till Paro har rykte om sig att vara dramatisk med tvära girar i trånga dalar flankerade av höga berg men blev kanske inte fullt så halsbrytande som jag förespeglat mig.

BHUTAN

Bhutan är en monarki där kungen på senare år släppt på mycket av sin tidigare absoluta makt. Landet är ungefär lika stort som Schweiz och har snarlik natur med höga delvis skogklädda berg, frodiga dalar och ett slättland vid bergens fot. Bhutaneserna själva kallar sitt land Druk Yul vilket kan översättas med "Åskdrakens Rike" - en drake pryder också den gul-orangea flaggan. Landet är övervägande buddhistiskt men där finns också många hinduer. Man kan säga att tibetanska influenser möter indo-nepalesiska i Bhutan. Språket heter dzongkha, valutan ngultrum och man mäter bruttonationallycka snarare än bruttonationalprodukt (BNP). Mindre lyckliga är dock rimligen de låglandsbhutaneser av nepalesiskt ursprung av vilka många för inte så länge sedan fräntogs sina medborgarskap och/eller förvisades ur landet. De hamnade i en sorts limbo i flyktingläger eftersom inte heller Nepal ville veta av dem. Många fick emellertid slutligen asyl i västvärlden.

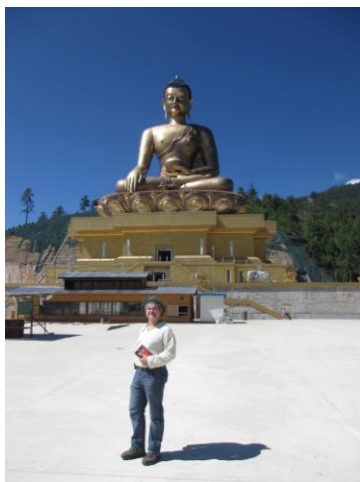
Fram till 1960-talet var Bhutan, med våra mått mätt, hopplöst efterblivet och helt utan vägar, TV, telefon och annat som hör en "civilisation" till. Nu går utvecklingen fort även om de styrande än idag månar om att skydda den knappt 700 000 personer stora befolkningen från förmodat negativa utländska influenser för att bevara den egna särarten. Bland annat finns det regler om att man skall vara traditionellt klädd.

Turismen är reglerad och alla utländska besökare måste ha en lokal guide samt betala över 200 USD per dygn i Bhutan. Enbart bhutanesiska flygbolag trafikerar landet vilket också det begränsar inflödet av besökare.

På plats i **Paro** (2280 m ö h) möttes vi av våra guider som hängde varsin välkomstsjal om halsen på oss varefter de körde oss till Kichu Resorts strax norr om staden. Huvudattraktionerna i Paro var det trevliga nationalmuseet, träbron Nyamai Zam samt det mäktiga Paro Rinpung Dzong. En dzong är ett befästningsverk, ofta strategiskt placerat, som historiskt utgjort en regions militära, religiösa och administrativa centrum. En bit utanför staden besökte vi också Drukgyel Dzong från 1600-talet vilken i motsats till de flesta andra dzonger i landet ej renoverats. På kvällen följde sedan sång & dansuppväsning på vårt hotell.

Nästa dag for vi vidare mot huvudstaden Thimphu. En route stannade vi vid Tamchhog Lhakhang, ett privat tempel vid en flodravins som korsades av en berömd vajerbro som var minst sagt läskig att beträda. Framme i **Thimphu** (2320 m ö h) inkvarterades vi på två olika hotell, bägge med fin utsikt över dalen där staden bredde ut sig längsmed en flod. Det kryllade av besökare från när och fjärran vilka alla kommit för att bevista den årliga festivalen Thimphu Tsechu som gick av stapeln i den enorma Trashi Chhoe Dzong. Sång- och dansuppträdandena med tillhörande musik var i allra högsta grad autentiska och riktade till lokalbefolkningen som dominerade helt på läktarna vilket borgade för en genuin kulturupplevelse.

På kvällen gjorde vi en barrunda med våra guider och det var ganska bra drag ute på stan med både karaoke, live musik och disco. Dagen efter bjöd på sight-seeing med besök vid pagoden National Memorial Chorten, den 50 m höga Buddha Dordenma som enligt vissa uppgifter skall vara den största i Asien, ett nunnekloster och slutligen Motithang Takin Preserve där vi fick se nationaldjuret takin, som jag personligen tyckte mest liknade en korsning av gnu och rakad myskoxe.

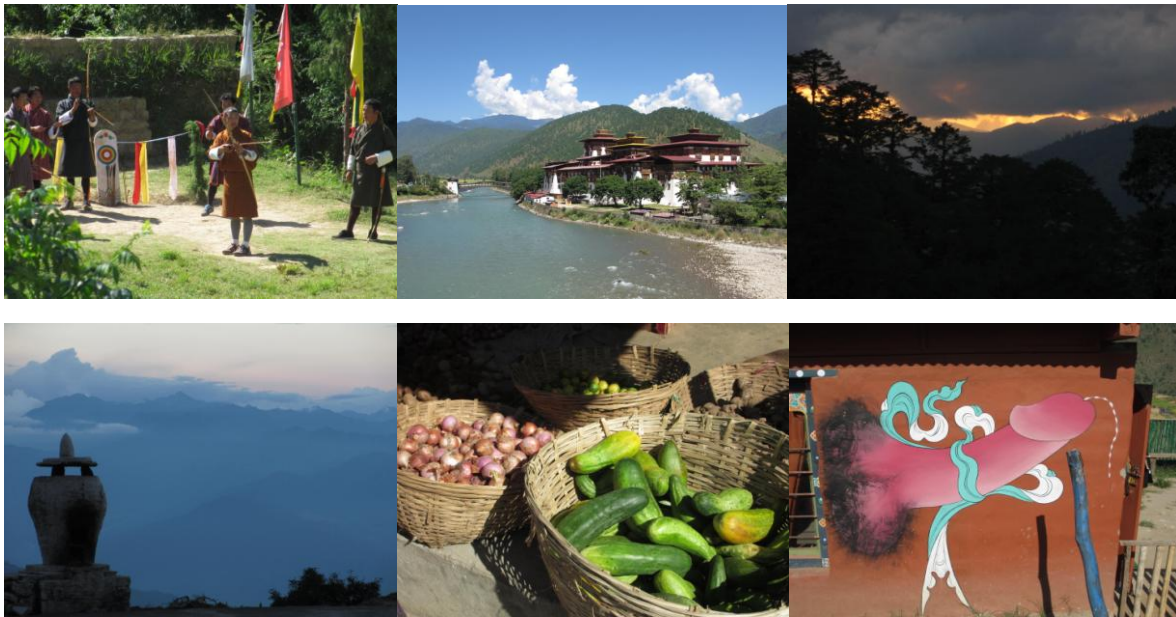
Medan andra länder i Himalaya huggit ner mycket av sin skog är Bhutans berg alltjämt till stor del gröna av träd även om viss reglerad exploatering kommit till stånd såväl vad gäller skogsbruk som vattenkraft. Världens högsta obestigna berg ligger i Bhutan, Gangkhar Puensum 7 561 m ö h. Så gott som alla bergstoppar i landet är av religiösa skäl förbjudna att bestiga.

Vägnätet är dåligt men moderniseras nu liksom den lilla industrin. Arkitekturen var samma som den ursprungliga i Tibet. Skillnaden är att i Bhutan ser alla hus ut på det viset och är dessutom i prima skick medan i Tibet det fåtal som inte redan rivits av kineserna ofta är förfallna och uppblandade med moderna men vulgära byggnader med sedvanligt kinastuk i form av grälla fasader och tonade fönster. Alla framsteg till trots så är t ex läs- och skrivkunnigheten i Bhutan alltjämt bara runt 60% men landet klättrar ändå stadigt på olika listor över utveckling och framsteg.

Från Thimphu for vi över passet Dochu-La ner till **Wangdue Phodrang** på "bara" 1240 m höjd där vi inkvarterades på ännu ett hotell i Kichu Resorts-gruppen. Där var supermysigt med fina rum intill en brusande fors. Senare på kvällen hade vi ett cocktailparty vid en brasa. Nästa dag, efter ett besök på söndagsmarknaden i själva byn Wangdue Phodrang, for vi till landets kanske finaste dzong, den i Punakha, vilken ligger lika strategiskt som naturskönt där två floder möts. Punakha var landets huvudstad innan den flyttades till Thimphu på 1950-talet. Vi spanade också in en bågskyttetävling och imponerades av de otroligt träffsäkra skyttarna som sköt med klassiska bågar.

Bågskytte är för övrigt Bhutans nationalsport. Efter lunch gjorde vi en kort vandring till fruktsamhetsklostret Chimi Lhakhang där flera av oss, mot en liten donation, av en munk dubbades till evig jaktlycka och dito fruktsamhet. Rent praktiskt skedde detta genom att han berörde vår hjässa med en pilbåge och en stor träpenis. I den närliggande byn hade man tagit fasta på det här med fertilitet och sålde massor med löspenisar i olika material och storlek. På husen var dessutom allsköns phallosor målade på väggarna.

Sedan vidtog fyra timmars långkörning åter till Paro och Kichu Resorts.

Med Paro som bas gjorde vi en utflykt till bergspasset Chele-La 3810 m ö h för att njuta av vyerna mot de riktigt höga och evigt snöklädda bergen i norr. Några av oss promenerade upp på strax över 4100 m för att få en gnutta motion och lite bättre vyer. Efter picnic i det gröna relaxade vi på hotellet resten av dagen.

Resans avslutning tillika höjdpunkt var trekken upp till Tiger's Nest (egentligen Taktshang Goemba) påföljande dag. Detta kloster ligger dramatiskt på en liten avsats i en annars lodrät bergvägg och är väl den för besökaren mest kända attraktionen i landet. Den några timmar långa trekken upp och ner var inte särskilt besvärlig och vi pausade såväl för fika som lunch på vägen. På kvällen avtackade vi våra guider och chaufförer som alla hade gjort ett utmärkt jobb.

Samtliga måltider ingick och var i buffetform. Inte en enda gång hade vi möjlighet att beställa "A la carte" vilket var lite konstigt även om buffetmaten alltid var bra. Ölen hette Druk och smakade helt ok. Bhutaneserna var överlag vänliga, kunde oftast engelska och hade trevligt nog inget emot att bli fotograferade.

Efter klubbresans avslut på Paros flygplats skingrades deltagarna i sann globetrotteranda över världen, flera for till Bangladesh, några till Indien och ytterligare någon till Bangkok med flera destinationer. Ett gäng återvände också till Katmandu och Nepal där nya äventyr väntade.

Nedtecknat ur minnet ...

Bengt Hildebrand

Club100-resa till Bhutan 140930-1008

DELTAGARFÖRTECKNING

Medlemmar

Bengt Hildebrand	148 länder
Pyret Nilsson	137 länder
Thomas Casswall	136 länder
Anders Larsson	136 länder
Michael Cederborg	126 länder
Mikael Staffas	125 länder

Aspiranter

Niclas Saspersson	107 länder
Stefan Henrikz	97 länder
Barbara Norremo	97 länder
Kaj Nylén	72 länder

Övriga

Joe Brennan
Tove Cederborg
Sofia Grönkvist
Samuel Lindholm
Sonja Nylén
Charlotta Sjöberg
Thomas Sjöberg
Louise Staffas
Erika Wigervall